

6. СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Силабус навчальної дисципліни «Правова аргументація та юридичне письмо»

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Рік навчання: 4, Семестр: 8

Кількість кредитів: 5

Мова викладання: українська

Підсумковий контроль: диференційований залік

Форма проведення занять: лекції, семінарські

Назва курсу	Правова аргументація та юридичне письмо
Електронна версія курсу	Дати посилання на курс в електронній базі ДПУ або на сайті ДПУ, в системі MOODLE ДПУ

Коротка анотація до курсу:

Навчальна дисципліна "Правова аргументація та юридичне письмо" формує системний підхід до професійної діяльності юриста, інтегруючи теоретичні знання з практичними навичками. Після завершення курсу студенти отримують низку ключових компетенцій, які охоплюють правовий аналіз, структурування аргументації, техніку юридичного письма та комунікативні стратегії. Ці результати базуються на міждисциплінарному підході, що поєднує елементи теорії права, логіки, риторики та психології.

Мета навчальної дисципліни: Метою курсу є розвиток комплексних компетенцій, необхідних для ефективної правотворчої, правозастосовчої та правозахисної діяльності в умовах сучасного правового простору. Курс орієнтований на трансформацію абстрактних теоретичних знань у практичні навички, що охоплюють усі аспекти професійної комунікації юриста.

Курс покликаний подолати розрив між академічним вивченням права та реальними викликами юридичної практики.

Завдання навчальної дисципліни полягають навчити студентів:

- Ідентифікувати юридично значущі факти з масиву інформації, відокремлюючи релевантні обставини від другорядних деталей.
- Конструювати логічні аргументаційні моделі, що поєднують норми національного законодавства, міжнародні стандарти та судову практику.
- Адаптувати стиль комунікації до цілей документу (переконливість у судових промовах, точність у договорах, однозначність у процесуальних актах).
- Професійному мисленню
- Критичному аналізу судових рішень з виявленням логічних помилок, маніпулятивних технік та порушень стандартів доказування.
- Прогнозувати правові наслідки через призму динаміки законодавства та суспільно-політичного контексту.

№ з/п	Тема
Тема 1	Теоретичні засади правової аргументації
Тема 2	Юридична кваліфікація фактів і норм права
Тема 3	Формати правового аналізу: CRAC, IRAC, TREAT
Тема 4	Стратегії контраргументації та аналіз судових рішень
Тема 5	Мовні стандарти та структура юридичних документів
Тема 6	Етика судової риторики та майстерність допиту

1. Формат курсу:

- Очний;
- Змішаний (*курс має супровід в системі MOODLE, має структуру, контент, завдання і систему оцінювання*).

2. Компетентності, які мають бути сформовані у результаті опанування навчальної дисципліни

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК8. Здатність бути критичним і самокритичним.

Спеціальні компетентності:

СК7. Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.

СК8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини.

СК9. Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.

СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.

СК12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.

СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.

СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

Фахові компетентності:

ФК 1. Здатність до правничого мислення та вміння розв'язувати конкретні юридичні казуси.

ФК 8. Здатність до здійснення захисту, представництва та надання інших видів правової допомоги клієнту.

Результати навчання:

ПРН 1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.

ПРН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

ПРН 5. Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.

ПРН 6. Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему.

ПРН 11. Мати базові навички риторики.

ПРН 12. Доносити до респондента матеріал з певної правової проблематики доступно і зрозуміло.

ПРН 13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.

ПРН 14. Використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для правничої діяльності.

ПРН 15. Вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.

ПРН 19. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.

ПРН 22. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

ПРН 27. Забезпечувати розумну доступність за зверненням респондента та надання в повному обсязі пояснень щодо наданих професійних послуг.

3. Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	26
Семінарські заняття	24
Самостійна робота	97

Технічне й програмне забезпечення /обладнання – мультимедійне забезпечення.

Неформальна освіта - передбачена

6. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання: завдання, які виконуються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (- 10 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу дирекції ННІ / Факультету за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).

7. Рекомендована література

Основна література:

- 1) Афанасьєва М. В. Правова аргументація та юридичне письмо : навч.-метод. посіб. для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня / М. В. Афанасьєва. – Одеса : Національний університет «Одеська юридична академія», 2022. – 50 с.
- 2) Дудаш Т. Правова аргументація: загальнотеоретична характеристика: монографія. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2024. 744 с.
- 3) Афанасьєва М. В. Правова аргументація та юридичне письмо : монографія / Мар'яна Володимирівна Афанасьєва. – Одеса : Вид-во "Юридика", 2023. – 122 с.

- 4) Юридична аргументація : Логічні дослідження. Колективна монографія / О. М. Юркевич, В. Д. Титов, С. В. Куцелал та ін.; За заг. Ред. проф. О. М. Юркевич. Х., 2012. 211 с.

оптимальна кількість джерел основної літератури – не більше 3-5 базових підручників та посібників, необхідні нормативно-правові акти, стандарти.

Допоміжна література:

- 5) Новіков І. Стаття від 26.07.2023 в журналі «Закон і Бізнес» - Як адвокату застосовувати формати правової аргументації при написанні юридичних текстів
- 6) Дудаш Т. Мовні засоби правової аргументації: загальна характеристика. Вісник Львівського національного університету імені Івана Франка. Серія юридична. 2022. Вип. 74. С. 12-22.
- 7) Дудаш Т. Базові поняття теорії правової аргументації: зміст та співвідношення. Юридичний науковий електронний журнал. 2022. №9. С. 28-33.
(список додаткової літератури може включати 10-15 джерел).

Інтернет-джерела:

- 8) Верховна Рада України - Режим доступу: <https://www.rada.gov.ua/>
- 9) Єдиний державний реєстр судових рішень - Режим доступу: <https://www.reyestr.court.gov.ua/>
- 10) Відео з підвищення кваліфікації адвокатів - «Формати правової аргументації: практичні рекомендації як писати переконливо» Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=N7ZLN4oiwiA>
- 11) Ян Берназюк, суддя Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду. Мотивованість (обґрунтованість) судового рішення як одна з основних вимог до якості судового рішення (правосуддя), презентація. Режим доступу: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/2023_prezent/presentation_bernaziuk_motive.pdf
- 12) Гудима Д. А., суддя Верховного Суду у Касаційному цивільному суд. Належне структурування тексту судового рішення як один із показників його якості, презентація. Режим доступу: <https://supreme.court.gov.ua/supreme/presentation/news/1041273/>